

SETMANARI HUMORÍSTIC

SORTIRÀ CADA DIJOUS

Los encàrrecs i correspondència á l' Administrador, Elisabets, 11, baixos

Número solt 5 cèntims—Suscripció per un any 3 ptas.

—M' han dit que us quedariau sens ofici ni benefici ab las novas economias.
 —Ca, home! No veu que sens nosaltres faltarian molts vots á las urnas?

XERRAMECAS

CRÓNICA SETMANAL

Desde la aparició del primer número de LA BARRETINA ens ha caygut á sobre tot un xáfeh de cartas.

A ningú li topará tant com al carté que té arrendat el reparto de las del barri.

Axó no vol dir que no 'ns topi també á nosaltres; perque, fillets, també es un gust axó d'anar descloent sobres: «Sr. Director de LA BARRETINA... Vostés son uns hipócritas que portan d'amagatolis el veneno corrosiu del clericalisme... Vostés son uns apagal·lums... que portan la sotana per dintre de las calsas...» ¿Qué tal? ¿Els hi ha agradat el piropo? Donchs vingan á repassar la nostra correspondencia, que hi podran fer tria. Hi ha qui 'ns diu que una barretina y una campana tenen la mateixa forma, solament que la barretina 's doblega y la campana está sempre tiessa. Altres que la barretina com á cosa pagesa y antiquada fa molt retrógado... Es dí que 'ns passa alló d'aquell malalt que per saber qué tenia va cridar á sis metges dels millors. L' un li deya: «Vosté té las sanchs massa grassas.» L' altre: «Ha d'alimentarse molt y fer exercici, perque té la sanch massa magre.» «Vosté té massa sanch, li convenen sangoneras.» «Vosté té massa poca sanch, ha de pendre ferro.» El malalt, empipat, els va reunir, y 'ls digué: «Veig que entre tots vostés no han pogut descobrir el mal que jo patexo. No hi fa res; vostés, no obstant, acaban de descobrirmel, sense pensarho. ¿Saben qué tinch?» «¿Qué?» digueren á la una 'ls sis metges. «Donchs tinch massa diners á la butxaca...» y trayentse la bossa 'ls pagá á tots y va enviarlos á passeig.

Nosaltres, imitant al malalt, dirém als qui 'ns escriuen: «¿Sabeu qué tenim?... Massa sentit comú...» Com que 'n corra tan poch, ja ni 'l conexen molts. La barretina, que abans volia dir molt, ara ja no significa res; per caracterisarse 'ls hómens s' han de posar alguna gorra estranya: un morrió, un gorrofrigio... una cosa forastera. Però nosaltres nos quedem ab la barretina que encara pels bons catalans es la bandera de la patria.

..

Si un s' ascoltés á tants de Jeremías y mal parlats del Govern com corren, sobre tot ara que 's necessitan esques per pescar diputacions, s' arribaria á creure que Espanya es com un home secuestrat per una pandilla de lladres, que 'l tenen tancat en una cova, y —dinés ó 't llevém una orela... — li van repetint cada día, fins que 's queda sense quartos y sense las orellas...

Axó sémbla al que s' ascolta tants de gemechs y de propagandas que ara fan el torn per Espanya.

Peró si, com es de fet, fa el sort á exas muxigangas, y 's mira las cosas pel dret fil, es dir, de la manera que las veu el mateix govern... allavors el judici... es igual.

Vetaquí al senyor Ministre de Justicia... no dich de Gracia, perque es un heretje y pot ser se n' ofendria. Obligat á fer economías, observa 'l modo de viure dels espanyols y diu: «ja 't tinch!» y rebaxa sous als bisbes y 'ls apuja als jutges.

Que es com si digués: Després de tantas revolucions, y de tantas conquistas dels *sagrados derechos del hombre*, hem arribat al punt següent:

A Espanya sobran bisbes, però faltan tribunals.

O ab altres termes:

A Espanya densá que la gent va menos á la iglesia, ha de aná mes sovint als tribunals. Vaja que si ara no progressém, ni may!

..

—Mireu que es ben cert alló que no hi ha mal que per be no vingui deya ahir la senyora Pepa.

—Perqué ho diu axó? li observava, posantse la ulleras, donya Perpétua.

—Res, es una conversa que ara tenia ab l' Andal. Que ell me deya de la falla de mistos que hi haurá ara ab axó de no vulguerne vendre 'ls estanquers. Ell se 'n lamentava de las vegadas que li succehirá apagárseli 'l cigarro, que sempre du penját á la boca, y no sabrá ahont aná á pescar un misto. Y jo...

—¿Quin remey li proposava?...

—Oh, molt senzill. Li he dit ¿no tens sempre enfadat al sastre, al sabater, al camisay re, al... vaja á tothom á qui compres?... Donchs, mira, quan te trobis que vols encendre 'l cigarro, y no dus mistos, te n' entras á casa del primer que trobis dels teus inglesos, y li dius: —¿Vosté 's pensarà que vinch per pagar?... Donchs s' ha equivocat!— El sastre ó 'l que sigui, está clar, sentint axó, traurá foch pels caxals... Allavors es la teva, Andal, al foch dels caxals del sastre hi encens el cigarro, y 't retiras dihentli: «Veliaquí per qué venia.» Y l' home está servit.

¿Veu, donya Perpétua, com ara será un be 'l mal de tenir deutes?

..

En lo Parlament de Inglaterra s' está discutint lo projecte de lley que dará la llibertat á Irlanda, un de tants pobles esclavisats com hi ha en la lliberal Europa.

Aquest acte del vell Gladstone ha obtingut un aplauso universal ¡No hi ha res tan gran com trencar cadenas y endolcir sofriments y fer justicia!

Aquí á Espanya molts ne tenen enveja d' Irlanda.

En Sagasta 'n deu tenir de 'n Gladstone. Veure un primer ministre tan gran! A horas d' ara de segur que rumia qué podrá fer ell, ell el lliberal, el progresista, ell l' himne de Riego en persona... per enfosquir la grandesa del anciá venerable.

No falta qui assegura que en Sagasta ja té pensada una bona exida. Segons ella diria en Sagasta:

«En Gladstone dona la llibertat á Irlanda ¿saben per qué?... Per imitarme á mí que he donat la llibertat á la iglesia protestant.»

TRENCA-NOUS.

EL PRIMER ORADOR DEL MON

A las taulas rodonas sempre n' hi cap un més. En Biel, l' Artillé, en Faló y en Tétis, s' estavan diumenge á la tarda matant horas y bevent glops al voltant d' una de las que ha fet posar novas, ab pedra marmol y tot, en *Blau cafeté*.

Veyent entrar al Llorens, que sempre 'n sap una més que 'ls altres, el cridan:

—Ola, Llorens... Home, vina aquí... ¡Ca, home! á la taula rodona sempre s' hi cap. Vina, vina... Tu que ets de la dificultat, ens posarás el *visto bueno* á la qüestió... May dirías de que 'ns las ha-

viam?... Sobre quin es el millor orador del mon.

—Y be, y vosatres qué hi deya?

—Jo, salta en Tétis, jo, per mí, no hi ha com en Castelar. Alló, alló es tenir *locuencia*. Feya trencá 'l cor «¡Madres ca teneis hicos!» encara 'm sémbla que 'l sento... alló á plassa, á n' el catafal que hi varen fer. Be n' hi havia de cents y centas personas... tothom va quedantse emprenadat... «¡Madres ca teneis hicos!»...

L' Artillé:—Bé, noy, ja veurás, 'm sémbla que ya pots plegar... Llegeix *El Avanzado*: alló veurás aquesta sabiesa den Castelar... ¡un home que 's porta 'ls discursos fets de casa! á mí que no m' hi vinguin. Y després que alló es sempre igual; avuy tres coets, sis carretillas, quatre rodas, y la gent vinga fer ay, aaaay!... Demá quatre carretillas, sis coets y tres rodas, y la gent aaaay!... Y que es fingit tot prou que 's veu... tot alló de quan perdicava per las plassas ja es aygua avall... ¿que nó? com si ell mateix no ho hagués dit... que ja ni 's diu *Pedro* ni es republicá... ni romansos... A mí doneume un home com el Salmarón... Aquest sí que dona gust... Va venir quan jo treballava á Gracia... Abans que enrahonés la policia li va fer parlar de por que atacaria... ó que faria... Comensa 'l discurs ¡quina pessa!... la policia li va dir que alló que deya si era *seburciu* y *sidiciós*, qué se jó?... ell sense móures ni res cambiá tot el discurs... alló que 's veyia que s' ho anava trayent tot del cap, y tan fi... Y al menos parlava dels obrers, de la qüestió del socialisme y ho apoyava.

En Biel.—Bé, però ¿qué 't dava?... Per mi tant se val en Castelar com en Salmerón, per mi tots son uns embusteros que tenen la llengua molt afinada per empatotarse 'l que 'ls convé... Mira com els Diputats se barallan... Tots sémbla que tenen rahó... Se diuen ells ab ells el nom del porch y després surten á passeig tots plegats... mes amichs que ara nosaltres...

—Bé, ja vorás, diu en Faló, axó no es axó; axó que tu dius es una altra cosa; el cas es qui es el millor orador, ¿no es axó Llorens?... Donchs, sapiguemho ¿qui es per tú 'l millor orador?

En Biel.—Jo no mes he sentit al Trompa de la societat... y no 't pensis ja m' agrada com veig que s' hi enrabia, que fa aná las mans, y pica á la taula... Oh, y sémbla que tingui rahó... però com que després á la junta no ho diu igual, no sé... vaja si voléu que vos diga la veritat, m' estimo més senti 'l Rector ó 'l Vicari, que al menos sempre cantan lo mateix y no abrahonan els uns contra 'ls altres... ¿Us en rihéu?... Be, hómens, aneu rihent... cada hu que mati las pussas com millor li sémbli... Ja veurém qui va millor...

En Llorens.—Be, y tú Faló que 'n pensas?...

En Faló.—Be, ja veurás, ara garla tú, que aquest es el que volen, home. A na mí portam pá y 't diré sabi... lo demés son trons!...

Tots plegats. — Sí, sí, ara digas tu qui té rahó. Apa, Llorens, canta!

En Llorens. — Donchs, net: per mi ¿sabéu qui es lo millor orador, no d' Espanya, de tot el mon? Donehs, per mi, es el Bacallá, el Va callá, que, sense dir res, porta aliment á las casas pobras!

Tots plegats varen esclafi la rialla. Y en Llorens afegí:

—Peró ¡alto!... Com que aquí 's parla del qui es millor com orador, jo, companys, voto ab en Biel.

MATAGALLS.

UN CONCELL CADA SETMANA

Adicte ó d' oposicio
mira de ser regidó
que l' ofici es molt senyó
y no arruina.

Mes si vols ser ben honrat,
fuig de Casa la Ciutat
que 'l nom més immaculat
sovint s' hi embruta.

Ha de vení una neteja
que 'l poble temps há cobeja;
peró mentres axó no 's veja
no t' emboliquis.

Quan torni al mon la Conciencia
y 's tinga á Deu reverencia
y als bons dexi la indolencia
farém bugada.

EL PARE GRAPAS.

VUYTS Y NOUS

Dilluns va celebrarse á Saragossa un meeting republicá. Entre altres va parlar en Salmerón. Aconcillava aquest la discreció y la prudencia, y al cap de poch, se va veure exir fum d' una cadira. Miraren de que venía, y... era una bomba de pólvora que demanava la paraula.

Varen ser á temps de tapparli la boca, peró es de creure que la bomba s' ha reservat el discurs per una altre ocasió. Allá hont els oradors llensan bombas plenas de mentidas y de verí, es natural que crega tenirhi dret la bomba plena de pólvora ó de dinamita. Els mals exemples se comanan.

L' Alcalde Marqués d' Alella prou es cert; com ho asseguravam, que se n' havia anat de la casa gran; peró no era sinó que feya el raro. Els fusionistas grossos li varen tocar la barbata, li varen assegurar que passaria la seva... y 'l Marqués va comensá á sonriure y al fi, varen fer las paus.

Ara á veure si passarà la seva, ó la sèba dels cacichs. Ja ho veurem.

Els fusionistas grossos varen fer dir als diaris que ningú havia hagut de cedir, com se suposava.

¡Hum!... axó put á formatje.

El senyó Fabra se va mostrar senyó Fibra, al dimitir. Vegi que, al acceptar altre cop, no 's convertexi en senyó Filfa.

A río vuelto ganancia de pescadores.

La reunió d' estanquers d' aquesta ciutat empren una guerra decidida contra l' estancament dels mistos.

El cartell de guerra, que 's plantará á tots los estanchs, diu axís:

«Fumadors: aquí no 's venen cerillas; peró 's dona foch á tothom. Entrada lliure al qui vulgui encendre 'l cigarro sense necessitat de comprar res.»

Y cada estanch tindrà un aparato encés pels fumadors. Y aquets farán cua á la porta de cada estanch.

Jo per evitar aglomeracions proposo: que cada fumadó, després que hagi encés, comuniqui 'ls seus ardors al qui li ve darrera, axí s' anirá fent cadena per calar foch, com á fora se 'n fa per apagarlo.

Lo projecte dels estanquers seria complet y d' éxit segur, si per còmpte de donar foch, dessen cigarros encesos.

*
*
*

El metge Salarich, de Vich, escriu una carta al seu company Queraltó de Barcelona y li fa sapiguer que 'l Dr. Micó, metge vigatá va sé 'l primer introductor á Espanya dels banys d' ayga freda...

Perdoni, senyó Salarich, ens sembla que l' inventor dels banys d' aygua freda no va sé 'l Dr. Micó, sinó el primer que exigí un deute á un mal pagadó. A cadascú lo seu.

*
*
*

Segons els datos del «Office de travail» hi han hagut á Fransa, durant l' any 1891, 267 huelgas en que han pres part 108,944 treballadors.

En los resultats que detalla la estadística del «Office du travail» se veu que l' any 91 no va sé favorable á las aspiracions dels huelguistas. Els mes perdesen sos jornals, sense guanyar cap ventatja.

No vol dir axó que cal fer una huelga de huelgas, y cercar per camins mes profitosos á tothom lo millorament social de la classe obrera?

AUCA POLÍTICA

Servey telegráfic de «La Barretina».

El Govern está en un lio per que s' ha posat en cla que en Lopez Dominguez no ha estat nebot del seu tío.

El Govern pensa publicá un decret que diria ras y net:

«Els espanyols están classificats en personas, govern y diputats. Cada poble, per tant que sia petit, un diputat enviará á Madrit. Y si algún pretendent quedés ofés no importa que n' envie dos ó tres.»
Densá que ha corregut aquesta veu los cuneros tots ballan per un peu.

Diu que en Vallés y Ribot no 's vol presentar per tot; que son prous vint districtes, en conciencia per que no estiga en vaga sa locuencia.

Lo diari *El Imparcial* trobava que en Sagasta ho feya mal y se n' aná al Olimpo á consultar al Júpiter Tonante Castelar; y aquest molt campante li va dir que ell may de res s' havia de desdir; que havent dit que en Sagasta ho feya bé, puix ell ho havia dit, «via de sé.»
Y 'l redactor humil del *Imparcial* aná á escriure un article sideral en que, per lletres, manejan estrellas,

acabava dihent: «Ay, ay, que bellas las glorias del gobierno liberal.»

En Cánovas y en Sagasta s' han trobat en lo passeig:
—¿Qué tal, cóm te van els ordís?
—Tau!... tau! ¿y á tú, Mateuet?
—Jo ray, ja sabs com m' esquillo, no m' amohino per res.
Ara he dextat en Cervera peleyantse ab en Moret el Lopez ab en Montero y en Vega Armijo ab aquell.
Jo he dit: «A dar quatre passos, mentrestant passará 'l vent.»

Aquesta declaració apenas ha causat cap sensació; pro algun conservador creu que la crisis está en peu.

CICH-CLICH.

A LA VORA DEL FOCH

—Ola, Francisca, qué fá 'l teu home?
—Sempre igual, Maria! 'L metge ve dos cops cada dia, peró per axó no 's millora!
—El vostre metge es homeópata?
—No, no, es un home... com los altres.

Era per allá envers la Candelera. Un vespre, cap allá á las onze, l' Aleix sortia de casa del seu amich Jofre, ahont havia passat la vetllada.

—Jofre, li deya l' Aleix, casi bé que m' haurias de dexar un llum. La vostra escala es fosca com una gola de llop; podria establarme.

En Jofre li dexa 'l llum. L' Aleix baxa. Quan es abaix, torna á pujar, y diu á en Jofre:—Grans mercés. Aquí 't torno el llum.

Y en Jofre se 'n baxá altre cop. Ningú m' ha dit si se n' havia anat escalas avall.

L' Oficial: Benehyt! miratela aqui la teva ma dreta, miratela!

El Quinto: Gracias, moltas gracias. Ara ja m' en recordaré.

L' Oficial, després d' haver fet balandrejar, com las palas d' un molí, las mans del quinto: Bé veyam, quin és la teva ma dreta?

El Quinto: Ayl! mala negada! ja no ho sé. Com que vosté me las ha barrejadas!

(HISTÓRICH)

Un pagés vol passar d' amagat pel portal uns quants erissons que dú en un corn de la sarria.

Al passar per davant del fielat, tot estirant lo ruch pel ronsal, lo burot li diu:

—Qué hi há dins de la sarria?

—Ays y sebas, respon lo pagés.

Lo burot, ab una rialleta d' incredulitat, atura 'l ruch y fica la ma en un dels corns sospitosos, peró la treu tot seguit gotejant sanch y esclamant:

—Ay, ay, ay!

—Mes endins hi ha las sebas, repren lo pagés ab to de convenciment. Y si no que 's miri.

COMPRANT MISTOS

—Deu me la guard!... una capsá de cerillas...

—Si es servida,

—Ay, ay ¿per qué me la dona faxada?...

—Veu que es tan xica!

—Veyam... la obriré... per veure...
¡Diantre! ¿ahont son las cerillas,
que no las veig?

—Si, senyora
miri aquí... ¡com son tan primas!
—Ja ho pot dir... y tan poquetas?
¿quántas n' hi há?...

—Ben pulidas
casi cap... ara, entre totes
cinquanta solen exirne.
—¿Cinquanta?... ¿La lley no deya
que, per cinch céntims darian
xixanta mistos?...

—Pro dona,
las lleys sempre son bromistas...
¿Per ventura val cinch céntims
aquesta pesa esquifida
que vosté 'm dona?... ni quatre;
peró, vritat ó mentida
las monedas han de corre
y ha de pendre las cerillas...
Portant l' escut del reyalme
no se n' ha d' estranyá, filla.
—Y qué se 'n fan d' aquets mistos
que á n' el comprador li birlan?
—Aquets deu mistos per caps
se 'ls queda la Companyia
pel tant que á cada moneda
de cinch céntims, l' Estat quita;
axis, arreglan sos comptes
l' Estat y la Companyia,
y axis el públich pagano
á l' un y á l' altre fa viure...
—La rahó no m' acomoda.
—Donchs no n' hi sé d' altre, filla!

WDELBRUCK.

—Ola, vigilant.
—Bona nit tinga, D. Anton.
—Que no 'm doneu 'l mistet avuy?
—S' haurá d' esperar una mica perquè
tinch un llum d' oli aquí dalt y vaig á encen-
drehi aquesta candela.

Que digui 'l que vulgui en Pera
val mes la pedra foguera.

TRENCA CLOSCAS

I.—ANAGRAMA

La tot, filla d' En Pasqual,
demá 's casa ab En total.

CINTET BARRERA Y CARGOL.

II.—LOGOGRIFO

1 2 3 4 5 6 7 8—Població catalana.
1 2 8 6 3 6 5—Nom d' home.
3 2 1 2 5 6—Id. id.
5 6 4 2 8—Població catalana.
8 6 8 2—Nom de dona.
2 5 8—Població catalana.
3 6—Nota musical.
4—Consonant.

JOSEPH AMSERAM.

III.—GEROGLÍFICH

BARRABAS NOO BARBAROJA

X

I I I

CINTET BARRERA Y CARGOL.

IV.—ENDEVINALLA

Buscar un nom de dona que tingui set lletres, y de
las set n' hi hagi cinch de vocals, però cap de repe-
tida.

JOSEPH AMSERAM.

Las solucions en lo número vinent.

Solucions als trenca-closcas del número anterior.

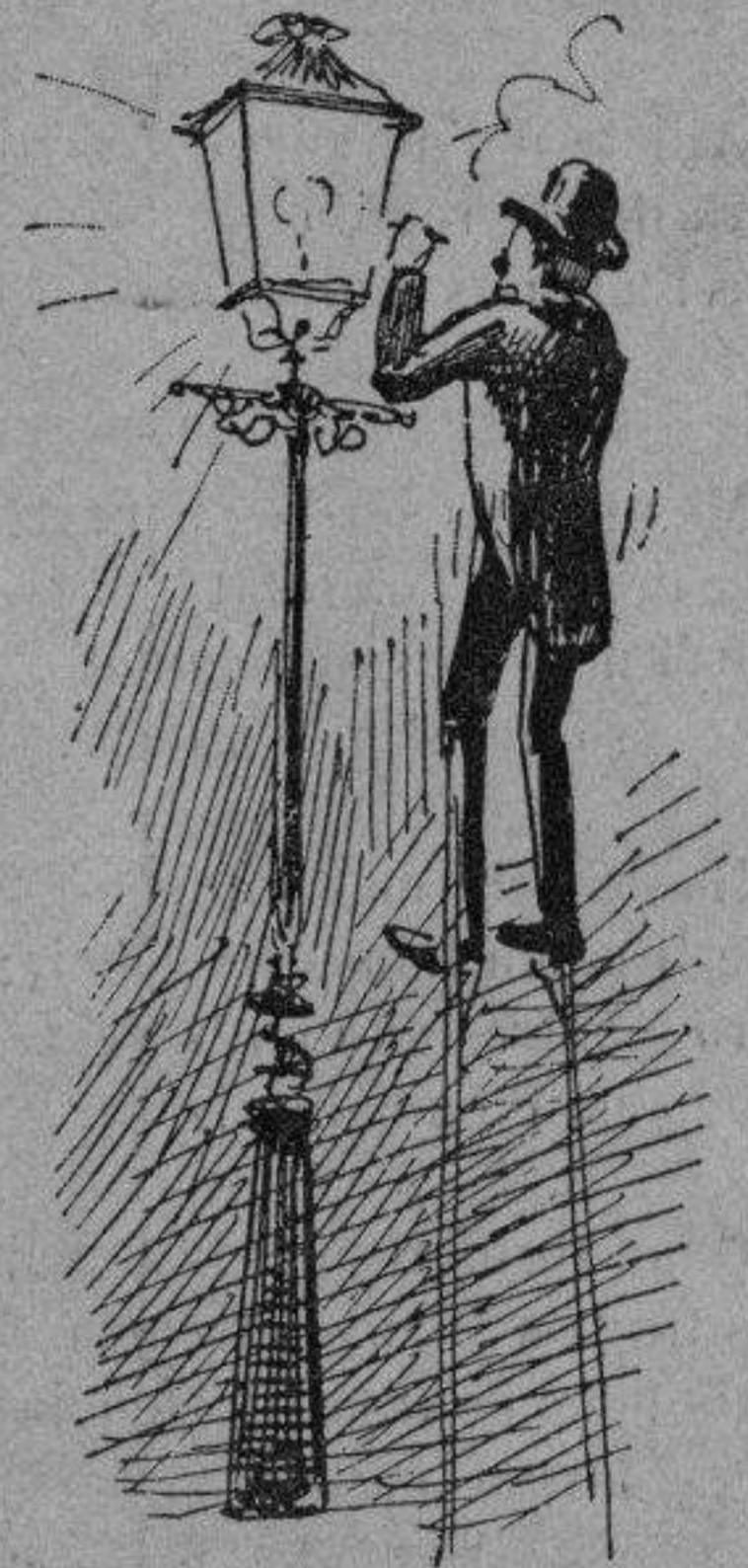
I. Xarada.—Sastressa.

II. Anagrama.—Rónega, Orenga, Orange, Genaro,
Gerona y arengo.

III. Mudansa.—Malla, Mella, Milla, Molla, Mulla.
IV. Geroglífich.—Qui 'n té 'n pert.
V. Sinonimia.—Porta.
VI. Logogrifo.—Llobregat.
VII. Rombo.—

E
FUM
FELIP
EULARIA
MIRET
PIT
A

Han endevinat tots los trenca-closcas los senyors:
P. S. y Llegany ;
Lo I y IV Miranius y 'l III y VII Lluñatich.

D' aquí en avant en lloch de mistos porta-
rém unas xancras sota 'l bras pera arribar
als favals.

Correspondencia particular de LA BARRETINA

Senyor P. S.—Están bé las solucions; l' epigrama s' hauria
d' arreglar: lo menjar vert no fa per la gent de casa.—Sr. Lle-
ganyá. Endevinat: envihi alguna coseta més curta.

Sr. Joseph Amseram: Están bé 'ls trenca closcas; li agraheim
los seus oferiments, visca molts anys.

Sr. Ramon Lle: la xarada esta bé. Envihi que vosté 'n sab,
pero no tan serio com *La mort del nin*.

Sr. Cintet Barrera y Cargol: la primera xarada que envia,
com la darrera endevinalla, no filan prou: tot lo demés vá
molt bé.

Sr. J. T. R.: *Quan seré mort* vá bé, pro es massa tétrica; en
quant á l' altra ¿no son *calsat las sabatas*?

Sreta Adanimul: una pregunta, ¿es de goma la mitja cana
ab que pren la mida dels versos?

Sr. Ramon Pinós: Se 'l atendrá com se mereix; grans mer-
cés per sos bons desitxs.

Sr. Joan Poblet: Sa poesia es fluixeta, pero 'l seu entusias-
me y bona voluntat anirán mes enllá.

Sr. Lluís Viola y Vergés: Hi anirà lo geroglífich y logogrifo.
¿Está contentó?

Sr. Mariano Romani: No vá: *Inés* es nom de dona á la terra
del Tenorio. ¿Entén?

Sr. Joan Navarro: En catalá dihém *tórtora* y *roure* arreglat
podria anar.

Sr. Joseph Ginestet: Ja 'n parlarem.

Sr. J. B. Golondrino: S' hauria d' arreglar molt, perquè po-
gués anar un xich. Estudihi forsa.

Sr. M. Sanalp y Puntí: Lo seu anirà. Ey! *Milagros* no es de
la terra!

Sr. P. Giró y B. de V.: No podem servirlo aquesta setmana.

Imprempta de F. Altés, Elisabets, 11, baixos.

REGALO ALS COMPRADORS DE LA BARRETINA

No descuydarse de comprar el números al mateix venedor, per poguerli donar oportunament el nom.
LA BARRETINA prepara als seus amichs un obsequi de consideració.
Per avuy afegirém que será objecte del obsequi un

QUADRO AL OLI

de firma renomada entre 'ls intel·ligents en pintura. Y axó no vá de broma. A son temps (y no tarda-
rá gayre) el quadro será exposat, á fi de que 's veja que va molt de serio. Creguin que farà denteta.